

Reguleringsimpactanalyse voor besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorwaarden voor het rijonderricht en de erkende rij scholen

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	<Vul hier de gewenste informatie in>
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Ben Weyts
RIA	<Vul hier de gewenste informatie in>
JoKER	neen
armoedetoets	neen
link naar de regelgevingsagenda	<Vul hier de gewenste informatie in>

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	barbara.declerck@mow.vlaanderen.be
organisatie	Vlaamse overheid
beleidsdomein	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
entiteit	Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid

2 Titel en fase

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorwaarden voor het rijonderricht en de erkende rij scholen
Analyse en redactie – uitvoering en opvolging

3 Samenvatting

De regels waaraan erkende rijsscholen en instructeurs en directeurs moeten voldoen worden nu gereguleerd door het koninklijk besluit van 11 mei 2004 betreffende de rijsscholen. Het voorontwerp van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorwaarden voor het rijonderricht en de erkende rijsscholen vervangt het KB van 11 mei 2004. Met het BVR wordt de regelgeving waaraan rijsscholen en het rijonderricht moeten voldoen hertekend.

4 Probleembeschrijving

De erkenning van rijsscholen, hun werkzaamheden en het toezicht hierop door de Vlaamse overheid wordt gereguleerd door het koninklijk besluit van 11 mei 2004. Om de volgende redenen dringt een nieuw wetgevend kader zich op:

- Het KB van 11 mei 2004 is van toepassing op de erkende rijsscholen en gebrevetteerde instructeurs en directeurs verbonden aan een erkende rijsschool. Naast de erkende rijsscholen zijn er ook gebrevetteerde instructeurs die tegen betaling rijles aanbieden. Zij zijn niet onderhevig aan het overgrote deel van de bestaande wetgeving en opereren dus grotendeels naast het KB van 11 mei 2004. Zij zijn ook niet gekend of geregistreerd bij de overheid. Er is dus ook niet bekend hoeveel instructeurs buiten het verband van een erkende rijsschool werkzaam zijn.

Bovendien kan de Vlaamse overheid op hen geen toezicht uitoefenen en niet ingrijpen bij misbruik. Dit betekent dat klanten van deze zogenaamde zelfstandige instructeurs niet beschermd kunnen worden. Er moet één statuut komen voor het tegen betaling geven van rijopleiding, met gelijke rechten en plichten.
- De hierboven beschreven situatie leidt tot oneerlijke concurrentie.
- Er wordt geregeld misbruik en fraude vastgesteld, ook in erkende rijsscholen. Het wetgevend kader dat met het voorontwerp wordt geschapen, moet toelaten om vlotter en beter te kunnen ingrijpen en indien nodig remediëren en/of sanctioneren. Er wordt met name een getrapte sanctionering ingevoerd. Dit enerzijds om kandidaten te beschermen en anderzijds om de verkeersveiligheid in het algemeen te vrijwaren.
- De sector signaleert dat er een tekort is aan goed opgeleide rijsschooldirecteurs. Voorliggend voorontwerp verlaagt de drempel om directeur te worden. Tegelijk zorgt het ervoor dat alle rijsschoolpersoneel beter opgeleid zal worden.

De opmaak van nieuwe regelgeving werd opgenomen in de beleidsbrief 2018-2019 van minister Ben Weyts.

Zowel de federatie van de erkende rijsscholen, Federdrive, als de organisatie die de zelfstandige instructeurs verenigt, Bezer, zijn al jaren vragende partij voor een duidelijker wetgevend kader.

5 Beleidsdoelstelling

De algemene doelstelling van het regelgevend initiatief is het creëren van één statuut voor iedereen die tegen betaling rijonderricht geeft. Dit om een beter toezicht te kunnen houden op de sector en de kwaliteit van de rijopleiding die kandidaten krijgen beter te kunnen garanderen.

Dit past in de algemene beleidsdoelstelling om de rijopleiding grondig te hervormen. Na de eerdere wijzigingen aan de rijexamens en de rijopleiding, onder andere de invoering van het vormingsmoment voor begeleiders en

het terugkommoment, wordt met dit initiatief ook de wetgeving die met betrekking tot de aanbieders van rijonderricht herzien.

Na de inwerkingtreding mag enkel nog een erkende rijnschool tegen betaling rijopleiding geven. Alle erkende rijnscholen zijn gekend door de Vlaamse overheid en er wordt toezicht op hen gehouden.

Misbruik en fraude kunnen beter opgespoord, vastgesteld en geremedieerd of gesanctioneerd worden. Bij melding van misbruik of fraude kan de Vlaamse overheid optreden, gaande van een waarschuwing tot de intrekking van de erkenning.

De rijnschoolsector vindt voldoende personeel en biedt kwalitatieve rijopleiding aan.

De nieuwe wetgeving moet van kracht worden op 1 januari 2020.

6 Opties

→ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

Behoud van huidige wetgeving

In de nuloptie wordt de huidige wetgeving, namelijk het koninklijk besluit van 11 mei 2004, ongewijzigd behouden.

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Nieuwe regelgeving rijnscholen – één statuut

Door de nieuwe regelgeving wordt één statuut gecreëerd, met voorwaarden waaraan iedere aanbieder van rijonderricht tegen betaling moet voldoen. Zodoende gelden er gelijke rechten en plichten voor elke aanbieder. Kandidaten worden op die manier beschermd tegen malafide en eventueel niet erkende of gebrevetteerde rijnscholen en instructeurs.

→ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Nieuwe regelgeving rijnscholen – twee statuten

Een optie is het opleggen van voorwaarden aan instructeurs die buiten het kader van een rijnschool rijopleiding geven, maar andere voorwaarden dan die waar erkende rijnscholen moeten aan voldoen. Zo worden twee verschillende statuten in het leven geroepen, waarbij op beide toezicht kan worden uitgeoefend. Kandidaten kiezen waar ze rijopleiding wensen te volgen.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

De doelgroepen zijn de huidige erkende rijnscholen, de huidige zelfstandige instructeurs en de kandidaat-bestuurders.

Nuloptie

Effectbeschrijving

In de nuloptie blijft de huidig geldende wetgeving behouden. Het KB van 11 mei 2004 reguleert in hoofdzaak de werking van de erkende rijnscholen. Instructeurs die buiten het verband van een erkende rijnschool opleiding geven, zijn niet onderworpen aan het toezicht van het Vlaams Gewest.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
rijschoolsector-huidige erkende rijscholen			Ondervinden concurrentie van concurrenten die niet aan dezelfde voorwaarden moeten voldoen.	
rijschoolsector-huidige zelfstandige instructeurs	Zijn niet onderworpen aan erkenning en toezicht.		Mogen geen getuigschriften afleveren.	
kandidaten	Doordat instructeurs die buiten het kader van een erkende rijschool werken niet aan dezelfde voorwaarden als erkende rijscholen moeten voldoen, kunnen ze mogelijk aan een lager tarief les geven.		Het is moeilijk om te weten of men bij een erkende rijschool les volgt of buiten het kader van een erkende rijschool. Hierdoor ontstaan misverstanden en discussies wanneer blijkt dat na het volgen van lessen geen getuigschrift verkregen kan worden.	

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

Door het voorliggend voorontwerp wordt één statuut gecreëerd, met voorwaarden waaraan iedere aanbieder van rijnderricht tegen betaling moet voldoen. Zodoende gelden er gelijke rechten en plichten voor elke aanbieder en is elke aanbieder onderworpen aan toezicht door het Vlaams Gewest.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
rijschoolsector-huidige erkende rijscholen	eerlijke concurrentie		meer spelers op de markt	
rijschoolsector-huidige zelfstandige instructeurs	eerlijke concurrentie		voldoen aan voorwaarden en aanvragen van een erkenning	

kandidaten	Garantie dat de rijschool waar men opleiding volgt, gecontroleerd wordt door de Vlaamse overheid		Mogelijk een lichte prijsstijging (die mogelijk gecompenseerd wordt door het groter aantal erkende rijscholen).	
------------	--	--	---	--

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Effectbeschrijving

Er wordt voorwaarden opgelegd aan instructeurs die buiten het kader van een rijschool rijopleiding geven. Het gaat echter om andere voorwaarden dan die waar erkende rijscholen moeten aan voldoen. Zo worden twee verschillende statuten in het leven geroepen, waarbij op beide toezicht kan worden uitgeoefend. Kandidaten kiezen waar ze rijopleiding wensen te volgen.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
rijschoolsector-huidige erkende rijscholen	Eigen statuut		Moeten voldoen aan meer/zwaardere voorwaarden, maar de unieke positie verliezen om getuigschriften uit te reiken.	
rijschoolsector-huidige zelfstandige instructeurs	Eigen statuut		Voldoen aan voorwaarden en aanvragen van een erkenning.	
kandidaten	Garantie dat de rijschool waar men opleiding volgt, gecontroleerd wordt door de Vlaamse overheid		Onduidelijkheid over bij wie men voor wat terecht kan.	

8 Vergelijking van de opties

Met de nuloptie blijven de beschreven problemen bestaan. Met optie drie wordt wel een wetgevend kader in het leven geroepen voor de huidige zelfstandige instructeurs, maar wordt tegelijk ongelijkheid gecreëerd tussen twee groepen aanbieders van rijonderricht. De gekozen optie zorgt voor één statuut, wat de beleidsdoelstelling was waaruit werd vertrokken.

9 Uitvoering

De gekozen beleidsoptie vindt zijn uitvoering in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Er zullen de nodige uitvoeringsbesluiten worden opgemaakt.

Het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid zal instaan voor de administratieve taken die voortvloeien uit het voorontwerp. Ook het toezicht op de erkende rij scholen en hun werking zal door het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid worden uitgeoefend.

10 Administratieve lasten

De administratieve lasten voor de rij scholen blijven ongeveer gelijk in aantal of belasting. Er is wel een verschuiving aangezien de documenten die moeten worden bijgehouden niet identiek dezelfde blijven. Een aantal zaken die nu dubbel moeten worden geregistreerd, zullen in de toekomst maar eenmaal moeten worden bijgehouden. Er komt een logboek, dat de inschrijvingskaart en lesfiche vervangt en samenvoegt. Dit betekent een administratieve vereenvoudiging.

Het voorontwerp legt aan de rij scholen op dat ze een klachtenregister moeten bijhouden. Dit om gericht toezicht te kunnen houden op hun werking en op de manier waarop omgegaan wordt met klachten van klanten. Dit is een bijkomende taak.

11 Handhaving

Het toezicht op de erkende rij scholen en hun werking zal door het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid worden uitgeoefend.

Er wordt een getrappt sanctiesysteem voorzien. Dit laat toe om proportioneel te sanctioneren indien nodig. Bovendien zullen rij scholen die problemen niet remediëren bij herhaaldelijke vaststellingen gepast gesanctioneerd kunnen worden.

Het eenheidsstatuut voor alle aanbieders van rijonderricht zorgt ervoor dat alle instructeurs gecontroleerd en indien nodig gesanctioneerd zullen worden. Instructeurs die voorheen buiten het verband van een erkende rij school werkten en dus niet onder het toezicht van het Vlaams Gewest vielen, zullen nu op dezelfde manier gecontroleerd worden als de overige aanbieders van rijonderricht.

De nieuwe wetgeving laat ook toe om een filiaal van de rij school te schorsen indien een probleem zich enkel in één filiaal stelt. Dit maakt dat niet de hele rij school en bijgevolg alle personeel van de rij school de nadelige gevolgen van deze schorsing draagt. Er kan gericht worden gesanctioneerd.

Een aantal wijzigingen zullen het toezicht vergemakkelijken en meer mogelijkheid tot toezicht geven. Zo zal een rij school die een stagiair in dienst heeft, de vorderingen van de stagiair meer moeten documenteren. Dit laat toe om hierop toezicht uit te oefenen en rij scholen die stagiairs niet opleiden, maar vooral als goedkope werkkracht inzetten, hierop kunnen aanspreken.

12 Evaluatie

Met het voorliggend voorontwerp wordt de verhoging van de kwaliteit van de dienstverlening van alle aanbieders van rijonderricht en het beter kunnen remediëren van misbruik en fraude beoogd. Dit zal opgevolgd worden door middel van inspecties, zowel ter plaatse als van op afstand. De doeltreffendheid van het voorliggend voorontwerp zal afgewogen worden aan het aantal vaststellingen van inbreuken tegen de regelgeving en aan het aantal klachten van klanten.

13 Consultatie

Vertegenwoordigers van de sector, met name Federdrive, BeZer en Rijschool VAB werden op verschillende gelegenheden in het voorbereidingsproces geconsulteerd. Dit gebeurde in formeel overleg en via bilaterale contacten.

Er werd op 1 februari een ontwerp tekst aan de sector voorgelegd. Deze tekst werd op 6 februari tijdens een overleg besproken. De sector kreeg daarna nog enkele dagen tijd om bijkomende opmerkingen over te maken.

14 Contactinformatie

Barbara De Clerck, barbara.declerck@mow.vlaanderen.be, 02 553 83 95

